T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2014 / 1170
KARAR NO : 2015 / 9
KARAR TR : 26.1.2015

ÖZET : 5434 sayılı Kanun kapsamında T.C. Emekli Sandığından yetim aylığı almakta olan davacının, 506 sayılı Kanuna göre aylık aldığının tespit edilmesi üzerine, muhtaçlık durumunun bulunmaması nedeniyle yetim aylığı kesilip 1999 - 2006 tarihleri arası dönemde almış olduğu aylıkların adına borç çıkartılarak tahsil edilmesine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan davanın İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : A.R. D.
Vekilleri : Av. G. Ö., Av.G. K. M.
Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı
Vekilleri : Av. S.Y.

O L A Y : Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkilinin babası, H.S.D.'in 11/03/1973 de vefat ettiğini, 16/07/1975 tarihli Sağlık Kurulu Raporuna göre, müvekkilinin çalışarak hayatını kazanamaz ibaresiyle %70 malul kabul edildiğini; bu maluliyet raporuyla T.C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğüne başvuran müvekkiline, 1975 yılında, vefat eden memur emeklisi babasından dolayı malul - yetim aylığı bağlandığını; müvekkilinin daha sonra 1981yılında SSK'lı olarak çalışmaya başladığını; 1990 yılına kadar 9 yıl içinde Sosyal Sigortalar Kurumu'na bağlı olarak çalıştığını, toplam 1297 iş günü üzerinden primlerinin yatırıldığını; 1990 yılında SSK'dan malulen emekli olmak için başvurduğunu, 11/09/1990 tarihli Sağlık Kurulu Raporuyla SSK'dan malulen emekli olduğunu; 2006 yılında T.C.Emekli Sandığının, müvekkilinin babasından aldığı malul-yetim maaşını, muhtaçlığının kalktığı gerekçesiyle kestiğini; son olarak SGK Başkanlığının 14/01/2010 tarihli yazısıyla müvekkilinden, 01/09/1999 - 31/08/2006 yılları arasındaki yersiz ödenen 24.664TL anapara ve 27.747 işlemiş faiz olarak toplam 52.411,41 TL.nin ödenmesini istediğini, iptali istenen T.C. Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı-Strateji Geliştirme Başkanlığı, Bütçe ve Muhasebe Daire Başkanlığı'nın 14/01/2010 tarih ve B.13.2 SGK.0.65.01.00/691716-11.698.060.2 sayılı işleminde ayrıca faiz borçlarının da bildirileceğinin yazıldığını; müvekkil şu anda ellerini ve ayaklarını tam kullanamadığını; derdini ifade edebilme becerilerinin çok kısıtlı olduğunu; şu anda 0600014752019 SSK sicil numaralı, 1100116255 tahsis nolu malul-emekli maaşını aldığını; dava konusu işlemin hukuki dayanağının, (T.C. Emekli Sandığınca yersiz ödeme 2006 yılında fark edilerek maaşı 2006 yılı 9. ayından itibaren kesildiği için) 02/10/1998 tarih ve 23481 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren T.C.Emekli Sandığı Genel Müdürlüğünce İlgililere İstihkaklarından Fazla veya Yersiz Olarak Yapılan Ödemelerin Tahsili Hakkındaki Yönetmeliğin ilgili hükümlerinin olması gerektiğini; müvekkilinden 01/09/1999 yılı ile 31/08/2006 yılı arasında, toplam 7 yıllık ödenmiş aylıkların, 14/01/2010 tarihli işlemle ancak, geriye doğru 5 yıllık ödemesinin talep edilebileceğini; İdarenin, müvekkilinin maaşını 2006'da kestiğini, tam 4 yıl bekledikten sonra 2010 yılında, 1999'dan beri işleyen faiziyle geri istediğini; söz konusu Yönetmeliğin 4. maddesi gereği 2010'dan geriye 5 yıl gidilerek hesaplanacak yersiz maaş tutarının iadesi talep edilmeliyken, 1999 ve 2006 yılları arasındaki toplam 7 yıllık tutarın 2010 da istenmesinin hukuka uygun olmadığını; müvekkilinin % 70 malul olduğunu, her ne kadar SSK'lı olarak kısa bir süre çalışmışsa da, yine SSK'nın kararıyla 1297 prim günüyle malulen emekli edildiğini, T.C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğünce İlgililere İstihkaklarından Fazla veya Yersiz Olarak Yapılan Ödemelerin Tahsili Hakkındaki Yönetmeliğin 10.maddesinde belirtilen "yanlış beyanda bulunmak veya gerçeğe aykırı belgeler ibraz etmek suretiyle Sandığın yanlış işlem ve ödeme yapmasına sebebiyet vermek" fiili kapsamında değerlendirilebilecek, müvekkilin hiçbir eyleminin olmadığını; bu nedenle aynı Yönetmeliğin 9. maddesi gereği müvekkilden 1999 dan 2010 yılına kadar ay ay hesaplanarak istenen 27.747TL faizin istenmesinin de hukuka aykırı olduğunu ifade ederek; T.C. Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı, Bütçe ve Muhasebe Daire Başkanlığı'nın 14/01/2010 tarihli ve B.13.2 SGK.0.65.01.00/691716-11.698.060.2 sayılı işleminin iptali istemiyle 15.2.2010 tarihinde idari yargı yerinde dava açmıştır.

ANKARA 6.İDARE MAHKEMESİ; 19.7.2010 gün ve E:2010/286, K:2010/1116 sayı ile, "(…) 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Hakkında Kanunun 96. maddesinde, "Kurumca işverenlere, sigortalılara, isteğe bağlı sigortalılara gelir veya aylık almakta olanlara ve bunların hak sahiplerine, genel sağlık sigortalılarına ve bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilere, fazla veya yersiz olarak yapıldığı tespit edilen bu Kanun kapsamındaki her türlü ödemeler;

a-Kasıtlı veya kusurlu davranışlarından doğmuşsa, hatalı işlemin tespit tarihinden geriye doğru en fazla on yıllık sürede yapılan ödemeler, bu ödemelerin yapıldığı tarihlerden,

b-Kurumun hatalı işlemlerinden kaynaklanmışsa, hatalı işlemin tespit tarihinden geriye doğru en fazla beş yıllık sürede yapılan ödemeler toplamı, ilgiliye tebliğ edildiği tarihten itibaren üç ay içinde yapılacak ödemelerde faizsiz, üç aylık

sürenin dolduğu tarihten sonra yapılacak ödemelerde ise bu süre sonundan itibaren hesaplanacak olan kanunî faizi ile birlikte, ilgililerin Kurumdan alacağı varsa bu alacaklarından mahsup edilir, alacakları yoksa genel hükümlere göre geri alınır.

Alacakların yersiz ödemelere mahsubu, en eski borçtan başlanarak borç aslına yapılır, kanunî faiz kalan borca uygulanır. Bu hüküm ilgili hak sahiplerinin muvafakat etmeleri kaydıyla, aynı dosyadan diğer bir hak sahibine yapılan yersiz ödemelere mahsubunda da uygulanır.

Yersiz ödemenin gelir ve aylıklardan kesilmesinde, kesintinin başlayacağı ödeme dönemi başı itibarıyla kanunî faizi ile birlikte hesaplanan borç tutarı, gelir ve aylıktan % 25 oranında kesilmek suretiyle uygulanır.

Yersiz ödemelerin tespiti ile geri alınmasına ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin usûl ve esaslar, Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir." hükmü ile "Uyuşmazlıkların Çözüm Yeri" başlıklı 101. maddesinde, "Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür." hükmü mevcuttur.

5510 sayılı Kanunun 96. maddesi dayanak alınarak çıkarılan ve 27.09.2008 günlü ve 27010 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Fazla ve Yersiz Ödemelerin Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 10. maddesinde, "Düzenlenen borç tablosu üzerinde ilgilinin kasıtlı ve kusurlu davranışı sebebiyle yapılan fazla veya yersiz ödemelerin her biri için, ödemenin yapıldığı tarihten hatalı işlemin tespit edildiği tarihe kadar kanunî faiz hesaplanır. Yapılan ödemeler ve hesaplanan faiz toplamı ilgilisi adına borç kaydedilir. Bu şekilde tahakkuk ettirilecek borçlarda daha sonra hesaplanacak faizler için faiz başlangıç tarihi borcun tespit edildiği tarihtir.

Kurumun hatalı işlemlerinden kaynaklanan fazla veya yersiz ödemeler için de bir önceki fikrada belirtilen borç tablosu düzenlenir. Ancak, bu tür alacaklar için borcun tahakkuk ettirilmesi sırasında herhangi bir faiz hesaplanmaz. Bu şekilde tahakkuk ettirilen borçlar için faiz başlangıç tarihi, borcun ilgiliye tebliğ edildiği tarihi takip eden üçüncü ayın bittiği tarihtir.

Tespit edilen fazla veya yersiz ödemeler muhasebe birimine bildirilir. Bildirilen tutar, muhasebe birimince ilgili hesaba kaydedilir." hükmü yer almıştır.

Dava dosyasının incelenmesinden, davalı idareden yetim aylığı almakta olan davacının 506 sayılı Kanuna göre yaşlılık aylığı da aldığının tespit edilmesi üzerine, 14.01.2010 gün ve 698.060.2 sayılı işlemle yetim aylığı kesilip 01.09.1999 - 31.08.2006 tarihleri arası dönemde almış olduğu aylıkların adına borç çıkartıldığı, bakılmakta olan davanın söz konusu işlemin iptali istemiyle açıldığı anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlıkta, Mahkememiz'in 16.06.2010 tarihli ara kararı ile davalı idareden, davacı hakkında işlem tesis edilirken 5510 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanıp uygulanmadığı hususu sorulmuş olup, 07.07.2010 tarihinde kayda giren cevabi yazıdan; davacı adına borç çıkartılması ve bunun tahsiline ilişkin işlemlerin 5510 sayılı Kanun hükümlerine dayanılarak tesis edildiği anlaşılmış bulunmaktadır.

Buna göre, 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra çıkarılan ve söz konusu Kanunun 96. maddesinin ve buna ilişkin Yönetmeliğin uygulanması suretiyle davacı adına borç çıkarma işleminin tesis edildiği anlaşılmakla; 5510 sayılı Kanunun uygulanmasından doğan işbu uyuşmazlığın yukarıda yer alan 101. madde hükmü uyarınca adli yargıda (İş Mahkemelerinde) görülüp çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmış olup Mahkememiz görevsizdir.

Açıklanan nedenlerle, davanın 2577 sayılı Kanunun 15. maddesinin 1/a bendi uyarınca GÖREV YÖNÜNDEN REDDİNE(…)" demek suretiyle görevsizlik kararı vermiş; bu karar temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez aynı istemle, 6.9.2010 tarihinde adli yargı yerinde dava açmıştır.

Ankara 15.İş Mahkemesi; 19.12.2012 gün ve E:2010/849, K:2012/1430 sayı ile uyuşmazlığın esasını inceleyerek, işlemin iptaline karar vermiş; temyiz edilmesi üzerine bu karar, Yargıtay 10.Hukuk Dairesinin; 3.10.2013 gün ve E:2013/2010, K:2013/18196 sayılı kararıyla; "(…)5434 sayılı Kanun kapsamında T.C. Emekli Sandığından yetim aylığı alan davacının, esasen muhtaçlık durumunun bulunmaması nedeniyle, aylığın iptaliyle 1999-2006 tarihleri arası dönem yönünden çıkarılan yersiz aylık tahakkuku üzerine açılan iş bu davayla; davalı Kurum'a borçlu olunmadığının tespiti ve aksi Kurum işlemlerinin iptali istenmiş, Mahkemece esasa girilmek suretiyle yapılan yargılama sonucu davanın kabulüne karar verilmiştir.

5510 sayılı Yasanın Geçici 4. maddesinde, "Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Kanuna göre; aylık, tazminat, harp malûllüğü zammı, diğer ödemeler ve yardımlar ile 8/2/2006 tarihli ve 5454 sayılı Kanunun 1 inci maddesine göre ek ödeme verilmekte olanlara, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanunda kendileri için belirtilmiş olan şartları haiz oldukları müddetçe bunların ödenmesine devam olunur. Ancak, 5 ilâ 10 yıl arasında fiili hizmet süresi olan iştirakçilerden dolayı dul ve yetim aylığı almakta olanların, aylık ve diğer ödemeleri, bu Kanunun 32 nci, 34 üncü ve 37 nci maddelerindeki şartları haiz oldukları müddetçe devam edilir.

Bu madde kapsamına girenlerin aylıklarının bağlanması, artırılması, azaltılması, kesilmesi, yeniden bağlanması, toptan ödemeleri, ilgi devamı, ihya ve borçlanmaları, diğer ödemeler ve yardımlar ile emeklilik ikramiyeleri hakkında bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır ve bu maddenin uygulanmasında mülga 2829 sayılı Kanun hükümleri ayrıca dikkate alınır..hükmüne yer verilmiştir.

İş Mahkemeleri, 5521 sayılı Kanun ile kurulmuş istisnai nitelikte özel mahkemelerdir. Davaya konu uyuşmazlık, dayanağı işlem ve olayların meydana geldiği tarih itibariyle yürürlükte bulunan 5434 sayılı Kanun'dan kaynaklanmakta olup, görev alanına girmediğinden İş Mahkemelerinde çözümlenmesi mümkün değildir.

5510 sayılı Yasa'nın yürürlüğünden önce, 5434 sayılı Kanun kapsamında T.C. Emekli Sandığından yetim aylığı alan davacının, esasen muhtaçlık durumunun bulunmaması nedeniyle, aylığın iptaliyle 1999-2006 tarihleri arası dönem yönünden çıkarılan yersiz aylık tahakkuku üzerine, davalı Kurum'a borçlu olunmadığının tespiti ve aksi Kurum işlemlerinin iptali istemiş olması karşısında, davanın idari yargı yerinde açılması gerektiği gözetilerek "yargı yolu yanlışlığı nedeniyle dinlenmesi mümkün bulunmayan dava dilekçesinin reddine" karar vermek gerekirken, işin esasına girilerek, yazılı şekilde karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir.

O hâlde, taraflar vekillerinin bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ: Temyiz edilen hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle

BOZULMASINA…" denilmek suretiyle görev noktasından bozulmuştur.

ANKARA 15.İŞ MAHKEMESİ: 11.2.2014 gün ve E:2013/1014, K:2014/123 sayı ile, "(…)Her ne kadar davacı mahkememize dava açmak suretiyle 01.09.1999-31.08.2006 dönemi için almış olduğu muhtaçlık aylığından dolayı davalı kuruma borcu bulunmadığının tespiti ve bunun aksine olan kurum işleminin iptali talebinde bulunmuş ise de uyuşmazlığın mahiyeti gereği çözüm yerinin idari yargı alanında olduğu, mahkememize açılan dava açısından yargı yerinin caiz olmadığı görülmüştür. Yargı yerinin caiz olmaması HMK'nun 114/1-b maddesi hükmüne göre dava şartı niteliği taşıdığı bu dava şartı eksikliğinden dolayı HMK 115/2 maddesi gereğince davanın usulden reddinin gerekli olduğu, 03.10.2013 tarih 2013/2010 Esas 2013/18196 Karar sayılı bozma ilamının da bunu gösterdiği anlaşılmakla davanın usulden reddi cihetine gidilmiştir.

Bu itibarla;

HÜKÜM:

Uyuşmazlığın mahiyeti gereği uyuşmazlığın çözüm yerinin idari yargı olup mahkememiz açısından yargı yeri caiz olmadığından HMK 114/1-b maddesi gereğince dava şartı yokluğundan HMK 115/2 maddesi gereğince davanın usulden reddine(…)" demek suretiyle görevsizlik kararı vermiş; bu karar temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇEUyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Eyüp Sabri BAYDAR, Ali ÇOLAK, Nurdane TOPUZ, Mehmet Ali DURAN, Ayhan AKARSU ve Mehmet AKBULUT'un katılımlarıyla yapılan 26.1.2015 günlü toplantısında;

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre; adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, adli yargı dosyasının; davacı vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren Mahkemece 15. maddede belirtilen hükmün aksine, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası temin edilmeden gönderildiği görülmekte ise de; davaya ilişkin bilgi ve belgeler ile idari yargı kararının kesinleşme durumunu gösteren bir örneğinin dosyada yer aldığı ve sonuçta usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Uğurtan ALTUN ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, 5434 sayılı Kanun kapsamında T.C. Emekli Sandığından yetim aylığı almakta olan davacının 506 sayılı Kanuna göre aylık aldığının tespit edilmesi üzerine, muhtaçlık durumunun bulunmaması nedeniyle yetim aylığı kesilip 01.09.1999 - 31.08.2006 tarihleri arası dönemde almış olduğu aylıkların adına borç çıkartılarak tahsil edilmesine ilişkin 14.01.2010 gün ve B.13.2 SGK.0.65.01.00/691716-11.698.060.2 sayılı işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

5434 sayılı T.C.Emekli Sandığı Kanununun,5510 sayılı Kanunun 106. maddesi ile ilga edilen 66. maddesinde, " Dul ve yetim aylıkları:

a) Cumhurbaşkanı iken veya ayrıldıktan sonra ölenlerin,

b) İştirakçilerden fiili hizmet müddetleri 10 yıl ve daha fazla olanlardan ölenlerin,

c) Emekli, adi malüllük veya vazife malüllüğü aylığı alanlardan (Aylığa müstahak duruma girip te henüz bağlama yapılmamış olanlar dahil) ölenlerin,

ç) İştirakçilerden 45 inci maddede yazılı vazifeden doğma sebeplerle ölenlerin veya aynı sebeplerden doğma kaza ve yaralanmaları üzerine tedavi sırasında veya ameliyat yüzünden ölenlerin;

d) Erlerden 56 ncı maddede yazılı vazifeden doğma sebeplerle veya aynı sebeplerden doğma kaza ve yaralanmaları üzerine tedavi sırasında veya ameliyat yüzünden ölenlerin;

e) Erlerden 56 ncı madde gereğince vazife malüllüğü aylığı alanlardan (Aylığa müstahak duruma girip de henüz bağlama yapılmamış olanlar dahil) ölenlerin,

f) (Değişik bent: 09/07/1953 - 6122/3 md.) Fiili hizmet müddetleri 10 yıl ve daha fazla olupta kesenekleri geri verilmemiş durumda olanlardan 61(...) yaşını doldurmadan ölenlerin,

g) Vazife malüllüğü geçtiğinden dolayı aylığı kesilmiş ve emeklilik hakkı tanınan bir vazifeye tayin edilmemiş ve fiili hizmet müddetleri de 10 yılı doldurmuş bulunanlardan ölenlerin,

Ölüm tarihinde bu kanuna göre aylığa müstahak dul ve yetimlerine bağlanır." hükmüne;

5434 sayılı T.C.Emekli Sandığı Kanununun, 5510 sayılı Kanunun 106. maddesi ile ilga edilen ve yetimlere aylık bağlanmasına ilişkin şartları içeren 74.maddesinde; "(Değişik madde: 07/05/1986 - 3284/11 md.)

Ölüm tarihinde (18) yaşını, ortaöğrenim yapmakta ise (20) ve yükseköğrenim yapmakta ise (25) yaşını doldurmamış erkek çocuklara aylık bağlanır.

Ölüm tarihinde (18) yaşını doldurmuş ve öğrenci olmamaları nedeniyle aylık bağlanmamış erkek çocuklara, öğrenim durumlarına göre yukarıdaki bentte belirtilen yaşları geçmemek şartıyla aylık bağlanır.

Yetim aylığını almakta iken öğrenim durumlarına göre yukarıda belirtilen yaşları doldurmaları veya öğrencilik durumlarının sona ermesi nedeniyle aylıkları kesilen veyahut ortaöğrenimde (20) yaşını doldurmuş olmaları nedeniyle aylık bağlanmamış erkek çocuklardan, yukarıda belirtilen yaşları geçmemek şartıyla yeniden veya ilk defa öğrenci olanlara öğrenci oldukları tarihi takip eden aybaşından itibaren aylık bağlanır.

Ortaöğrenimi bitirdikten sonra ve (20) yaşını doldurmadan önce ilk ders yılında yükseköğrenime başlayan erkek çocukların aylıkları aralıksız ödenir.

Ortaöğrenimi bitirdikten sonra yükseköğrenime devam edebilmek için yurt dışında yabancı dil öğreniminde geçen sürenin en çok bir yılı ile master ve lisans üstü uzmanlık öğrenimlerinde geçen sürelerin tamamı yükseköğrenimden

sayılır.

Bir yükseköğrenimin bitirilmesinden sonra ikinci bir yükseköğrenimde geçen süreler ile doktora veya ikinci defa yapılan master veyahut lisans üstü uzmanlık öğreniminde geçen sürelerde aylık ödenmez.

Ölüm tarihinde iyileştirilmesi olanaksız hastalıklarının veya sakatlıklarının çalışmalarına engel olduğu sağlık kurulunca onaylanacak raporla tesbit edilenlere muhtaç olmaları şartıyla, ölüm tarihindeki yaşları ne olursa olsun ölüm tarihini izleyen aybaşından, sonradan bu şekilde malul ve muhtaç duruma düştükleri anlaşılanlara kendileri veya veli veyahut vasileri tarafından Sandığa müracaat tarihlerini takip eden aybaşından itibaren aylık bağlanır.

Aylık almakta iken yukarıdaki bent kapsamına girdikleri aynı şekilde anlaşılanların aylıkları, yaşları dolayısıyla aylıklarının kesilmesi gereken tarihte kesilmeyerek ödenmeye devam edilir.

5 yıl ve daha fazla fiili hizmeti bulunanların aylık bağlanan kız ve erkek çocukları hakkında da (malüllük şartları hariç) bu madde hükümleri uygulanır." Hükmüne;

5434 sayılı T.C.Emekli Sandığı Kanununun,5510 sayılı Kanunun 106. maddesi ile ilga edilen ve 27/04/2005 tarih ve 25798 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5335 sayılı bazı kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değişiklik yapılmasına dair kanunun 3.maddesinin (e) fikrası ile değişik "Muhtaçlık" başlıklı 108.maddesi hükmü ile, muhtaçlığın ilgililerin bağlı bulundukları il veya ilçe idare kurallarınca verilecek mazbatalar ile belirleneceği, 5434 sayılı kanun hükümlerinin uygulanması açısından muhtaçlığın tespitinde ölçü olarak, ilgililerin kendisini ve Türk Medeni Kanunu hükümlerine göre bakmaya mecbur olduğu aile fertlerini geçindirmeye yetecek geliri, malı veya kazanç toplamının 4857 sayılı İş Kanununun 39.maddesi uyarınca 16 yaşından büyük işçiler için tespit edilen asgari ücretin net tutarının üzerinde olup olmadığının araştırılması ve bu esaslar doğrultusunda muhtaçlık kararı alınması yönünde, il veya ilçe idare kurullarına yetki verilmiş;

Yine, 5434 sayılı T.C.Emekli Sandığı Kanununun,5510 sayılı Kanunun 106. maddesi ile ilga edilen 110. maddesinde; " Sonradan veraset, bağış, vasiyet yoluyla veya başka suretlerle para, menkul ve gayrimenkul mal ve gelir edinmiş veya kazanç sağlamış olanlar; bu durumlarını, bunları iktisap ettikleri tarihten itibaren bir ay içinde beyanname ile Sandığa bildirmeye mecburdurlar. Bu takdirde bu hallerin muhtaçlığını gidermiş olup olmadığı Sandık tarafından evvelce bu muhtaçlığı karara bağlıyan yerler idare heyetlerince yeniden karara bağlattırılır." Hükmüne yer verilmiştir.

Dava ve Emeklilik sicil dosyasının incelenmesinden; Ankara Emniyet Genel Müdürlüğü emrinde Polis Memuru olarak görev yapmakta iken 13/07/1963 tarihinde yaş haddinden emekliye sevk edilen bilahare 11/03/1973 tarihinde vefat eden davacının babası H.S.D.'den dolayı davacıya malul ve Yenimahalle Kaymakamlığı İl İlçe Kurulunca düzenlenen 07/02/1977 tarih ve 25/31 sayılı muhtaçlık kararına göre muhtaç olması sebebiyle, 01/03/1975 tarihinden itibaren yetim aylığı bağlandığı, ancak davacının, 506 sayılı kanuna göre yaşlılık aylığı aldığının tespit edilmesi sonucu yapılan yazışmalar sonucunda, Yenimahalle İlçe İdare Kurulunun 13/10/2009 tarih ve 504.01/2708 sayılı kararı ile "5434 sayılı kanunun 108.maddesi gereğince 1100116255 tahsis numarası ile Sosyal Sigortalar Kurumundan yetim aylığı almakta olan A.R.D.01/07/1996 tarihinden itibaren 1996 yılının 7.ayında-1997 yılının 7 ve 8. ayında-1999 yılının 2.7 ve 8. aylarında net aylığının asgari ücretin altında olması nedeniyle bu aylarda "muhtaç olduğuna" diğer aylar ve yıllarda ise "muhtaç olmadığına" ,şeklinde kararına istinaden; 09/11/2009 tarihli ve 34694 sayılı işlem ile davacının aylığının 01/09/1999 tarihinden itibaren sürekli olarak kesildiği ve muhtaç olmadığı sürelerde tarafına ödenen aylıkların borç çıkartıldığı; bu hususun Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı, Strateji Geliştirme Başkanlığı, Bütçe ve Muhasebe Daire Başkanlığı'nın 14/01/2010 tarihli ve B.13.2 SGK.0.65.01.00/691716-11.698.060.2 sayılı yazısıyla bildirilmesi üzerine bakılan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

31.5.2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu 506, 1479, 2925, 2926 ve 5434 sayılı Kanunlar kapsamındaki hizmet akdine göre ücretle çalışanlar (Sosyal Sigortalılar), kendi hesabına çalışanlar (Bağ-Kur'lular), tarımda kendi adına ve hesabına çalışanlar (Tarım Bağ-Kur'luları), tarım işlerinde ücretle çalışanlar, (Tarım sigortalıları), devlet memurları ve diğer kamu görevlilerini (Emekli Sandığı İştirakçileri), geçici maddelerle korunan haklar dışında, sosyal güvenlik ve sağlık hizmetleri yönünden yeni bir sisteme tabi tutmuş, beş farklı emeklilik rejimini aktüeryal olarak hak ve hükümlülükler yönünden tek bir sosyal güvenlik sistemi altında toplamıştır.

5510 sayılı Kanunun iptali amacıyla açılan davada Anayasa Mahkemesi, 15.12.2006 tarih ve E: 2006/111, K: 2006/112 sayılı kararıyla, anılan Kanunun birçok maddesi ile birlikte, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine tabi olarak görev yapmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlilerini diğer sigortalılarla aynı sisteme tabi kılan (başta 4/c maddesi) hükümlerin iptaline karar vermiş; bu karardan sonra kabul edilen 17.04.2008 tarih ve 5754 sayılı Kanunla 5510 sayılı Kanunda düzenlemeler yapılmış ve anılan Kanuna eklenen Geçici 1 nci ve Geçici 4 ncü maddelerle, 5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 1 Ekim 2008 tarihinden önce 5510 sayılı Kanunun 4 ncü maddesinin birinci fikrasının (c) bendi kapsamında olanlar (memurlar ile diğer kamu görevlileri) ile bunların dul ve yetimleri hakkında, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılacağı hüküm altına alınmıştır. 5754 sayılı Kanunun kimi hükümlerinin iptali istemiyle açılan dava Anayasa Mahkemesi'nin 30.3.2011 tarih ve E: 2008/56, K:2011/58 sayılı kararı ile reddedilmiştir.

5510 sayılı Kanunun 101 nci maddesinde yer alan "…bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar İş Mahkemelerinde görülür." bölümünün iptali istemiyle yapılan itiraz başvurusunda Anayasa Mahkemesi, 22.12.2011 tarih ve E: 2010/65, K: 2011/169 sayılı kararıyla (RG. 25.1.2012, Sayı: 28184) davayı redle sonuçlandırmakla birlikte; söz konusu kararın Mahkememiz önündeki uyuşmazlığa ışık tutacak şekilde şu gerekçeye dayandırmıştır: "…5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, evvelce olduğu gibi 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacaklar ve bunların emeklileri bakımından da aynı Kanun hükümleri uygulanmaya devam edecek; ancak 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlileri olarak çalışmaya başlayanlar ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacak ve haklarında 5434 sayılı Kanun değil, 5510 sayılı Kanun'un öngördüğü kural ve esaslar uygulanacak; ihtilaf halinde de adli yargı görevli bulunacaktır. 5754 sayılı Kanunun yürürlüğüyle birlikte, artık Sosyal Sigortacılık

esasına göre faaliyet gösteren ve yaptığı, tesis ettiği işlem ve muameleler idari işlem sayılamayacak bir sosyal güvenlik kurumunun varlığından söz etmek gerekli bulunmaktadır. 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce iştirakçisi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanun'a göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden ise Sosyal Güvenlik Kurumu'nun tesis edeceği işlem ve yapacağı muameleler idari işlem niteliğini korumaya devam edecek, bunlara ilişkin ihtilaflarda da evvelce olduğu gibi idari yargı görevli olmaya devam edecektir… Bu bakımdan 5510 sayılı Kanunun yürürlüğünden sonra, prim esasına dayalı yani sistemin içeriği ve Kanun kapsamındaki iş ve işlemlerin niteliği göz önünde bulundurulduğunda, itiraz konusu kuralla, yargılamanın bütünlüğü ve uzman mahkeme olması nedeniyle Kanun hükümlerinin uygulanması ile ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümünde iş mahkemelerinin görevlendirilmesinde Anayasa'ya aykırılık görülmemiştir. Ancak, yukarıda açıklandığı üzere 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce statüde bulanan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile ilgili sosyal güvenlik mevzuatının uygulanmasından doğan idari işlem ve idari eylem niteliğindeki uyuşmazlıklarda idari yargının görevinin devam edeceği açıktır…"

Yukarıda sözü edilen mevzuat hükümlerinin ve Anayasa Mahkemesi kararının birlikte değerlendirilmesinden, 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, daha önce olduğu üzere 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacakları gibi bunların emeklilikleri bakımından da aynı Kanun hükümlerinin uygulanmaya devam edileceği; ancak, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmaya başlayanların ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacağı ve haklarında 5434 sayılı Kanunun değil 5510 sayılı Kanunun öngördüğü kural ve esasların uygulanacağı dolayısıyla ihtilafların da adli yargı yerinde çözümleneceği açıktır.

Kaldı ki; T.C. Anayasası'nın 158.maddesindeki "…diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır " hükmü uyarınca Anayasa Mahkemesi kararının bu uyuşmazlığın çözümünde esas alınacağı tartışmasızdır.

Bu durumda, 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce iştirakçi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanuna göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden Sosyal Güvenlik Kurumunca tesis edilen işlem ve yapacağı muamelelerin "idari işlem" ve "idari eylem" niteliğini korumaya devam edeceği, dolayısıyla, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2/1-a maddesinde belirtilen idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları kapsamında bulunan, 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten önce Emekli Sandığı iştirakçisi olan müteveffa polis memurunun, 5434 sayılı Kanun kapsamında T.C. Emekli Sandığından yetim aylığı almakta iken bu aylığı kesilerek kendisine borç çıkarılan oğlu davacı tarafından açılan davanın görüm ve çözümünde, idari yargının görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Ankara 6.İdare Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Ankara 6.İdare Mahkemesi'nin 19.7.2010 gün ve E:2010/286, K:2010/1116 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 26.1.2015 gününde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar	Eyüp Sabri	Ali	Nurdane
ÖZGÜLDÜR	BAYDAR	ÇOLAK	TOPUZ

Üye	Üye	Üye
Mehmet Ali	Ayhan	Mehmet
DURAN	AKARSU	AKBULUT